

I

(Akty ustawodawcze)

DECYZJE

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2017/684

z dnia 5 kwietnia 2017 r.

ustanawiająca mechanizm wymiany informacji w odniesieniu do umów międzyrządowych i instrumentów niewiążących w dziedzinie energii między państwami członkowskimi a państwami trzecimi i uchylająca decyzję nr 994/2012/UE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 194 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dla właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego energii konieczne jest, aby energia importowana do Unii podlegała w pełni zasadom ustanawiającym rynek wewnętrzny energii. Przejrzystość i zgodność z prawem Unii stanowią ważne aspekty zapewniania stabilności energetycznej Unii. Nieprawidłowo funkcjonujący rynek wewnętrzny energii stawia Unię w ryzykownej i niekorzystnej sytuacji pod względem bezpieczeństwa dostaw energii, a także uniemożliwia konsumentom europejskim i przemysłowi europejskiemu czerpanie wynikających z niego potencjalnych korzyści.
- (2) W celu zabezpieczenia dostaw energii w Unii konieczna jest dywersyfikacja źródeł energii i budowa nowych połączeń międzysystemowych między państwami członkowskimi. Jednocześnie kluczowe znaczenie ma intensyfikacja współpracy w zakresie bezpieczeństwa energetycznego z państwami sąsiadującymi z Unią i z partnerami strategicznymi.
- (3) Celem strategii unii energetycznej przyjętej przez Komisję w dniu 25 lutego 2015 r. jest zapewnienie konsumentom bezpiecznej, zrównoważonej i konkurencyjnej energii po przystępnych cenach. Do osiągnięcia tego celu w znacznym stopniu przyczyni się prowadzenie polityki energetycznej, polityki handlowej i polityki zewnętrznej w sposób spójny i konsekwentny. W szczególności, uwzględniając analizy przeprowadzone na potrzeby europejskiej strategii bezpieczeństwa energetycznego z dnia 28 maja 2014 r., w strategii unii energetycznej podkreślono, że pełna zgodność umów dotyczących zakupu energii od państw trzecich z prawem Unii jest ważnym elementem służącym zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego. W tym samym duchu Rada

⁽¹⁾ Dz.U. C 487 z 28.12.2016, s. 81.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 2 marca 2017 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 21 marca 2017 r.

Europejska w swoich konkluzjach z dnia 19 marca 2015 r. wezwała również do pełnej zgodności z prawem unijnym wszystkich umów dotyczących kupowania gazu od dostawców zewnętrznych, przede wszystkim poprzez zwiększenie przejrzystości takich umów i zwiększenie ich zgodności z unijnymi postanowieniami w zakresie bezpieczeństwa energetycznego.

- (4) Parlament Europejski w swojej rezolucji z dnia 15 grudnia 2015 r. zatytułowanej „W kierunku europejskiej unii energetycznej” podkreślił potrzebę zwiększenia spójności polityki zewnętrznej Unii w dziedzinie bezpieczeństwa energetycznego oraz potrzebę większej przejrzystości umów związanych z energią.
- (5) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 994/2012/UE ⁽¹⁾ była przydatna do gromadzenia informacji o obowiązujących umowach międzyrządowych i identyfikacji problemów w zakresie ich zgodności z prawem Unii.
- (6) Niemniej jednak decyzja nr 994/2012/UE okazała się nieskuteczna pod względem zapewnienia zgodności umów międzyrządowych z prawem Unii. Decyzja ta opierała się w dużej mierze na ocenie umów międzyrządowych dokonywanej przez Komisję już po ich zawarciu przez państwa członkowskie z państwem trzecim. Doświadczenie zebrane w ramach wykonywania decyzji nr 994/2012/UE wykazało, że ocena przeprowadzona *ex post* nie wykorzystuje w pełni możliwości zapewnienia zgodności umów międzyrządowych z prawem Unii. W szczególności umowy międzyrządowe często nie zawierają odpowiednich klauzul dotyczących rozwiązania ani klauzul dostosowawczych, które umożliwiłyby państwu członkowskim usunięcie niezgodności umowy międzyrządowej z prawem Unii w rozsądnym terminie. Ponadto, po uzgodnieniu stanowisk sygnatariuszy, istnieje presja polityczna, aby nie zmieniać już żadnych aspektów umowy.
- (7) Wysoki stopień przejrzystości w odniesieniu do umów między państwami członkowskimi a państwami trzecimi w dziedzinie energii będzie sprzyjać zacieśnieniu wewnątrzunijnej współpracy w zakresie stosunków zewnętrznych w dziedzinie energii oraz przyczyni się do osiągnięcia długofalowych celów polityki unijnej w obszarze energii, klimatu i bezpieczeństwa dostaw energii.
- (8) Aby uniknąć niezgodności z prawem Unii i zwiększyć przejrzystość, państwa członkowskie powinny bezzwłocznie informować Komisję o zamiarze podjęcia negocjacji dotyczących nowych umów międzyrządowych lub zmian w takich umowach. Komisja powinna być regularnie informowana o postępach w negocjacjach. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość zwrócenia się do Komisji, aby wzięła udział w negocjacjach jako obserwator. Komisja powinna mieć możliwość wystąpienia z żądaniem uczestnictwa w negocjacjach w charakterze obserwatora.
- (9) W trakcie negocjacji umowy międzyrządowej Komisja powinna mieć możliwość doradzania zainteresowanemu państwu członkowskiemu sposobów uniknięcia niezgodności takiej umowy z prawem Unii. W ramach tego doradztwa Komisja powinna mieć również możliwość zwrócenia zainteresowanemu państwu członkowskiemu uwagi na odpowiednie cele unijnej polityki energetycznej, zasadę solidarności między państwami członkowskimi oraz przyjęte przez Radę stanowisko Unii lub konkluzje Rady Europejskiej. Nie powinno to jednak stanowić części dokonywanej przez Komisję oceny prawnej projektu umowy międzyrządowej lub zmiany takiej umowy.
- (10) Aby zapewnić zgodność z prawem Unii oraz biorąc pod uwagę fakt, że umowy międzyrządowe w dziedzinie gazu lub ropy naftowej oraz zmiany takich umów mają obecnie największy względny wpływ na właściwe funkcjonowanie wewnętrznego rynku energii i bezpieczeństwo dostaw energii w Unii, państwa członkowskie powinny, *ex ante*, zgłaszać Komisji projekty umów międzyrządowych dotyczących gazu lub ropy naftowej, zanim staną się one prawnie wiążące dla stron. W duchu współpracy Komisja powinna wspierać państwo członkowskie w identyfikacji problemów dotyczących zgodności projektu umowy międzyrządowej lub zmiany takiej umowy z prawem Unii. Zainteresowane państwo członkowskie byłoby wówczas lepiej przygotowane do zawarcia umowy zgodnej z prawem Unii.
- (11) Komisja powinna mieć wystarczająco dużo czasu na przeprowadzenie takiej oceny, aby zapewnić możliwie jak największą pewność prawa bez powodowania nieuzasadnionych opóźnień. Komisja powinna w stosownych przypadkach rozważyć skrócenie terminów przewidzianych na dokonanie oceny, w szczególności w przypadku gdy zażąda tego państwo członkowskie lub jeśli informowało ono Komisję dostatecznie szczegółowo podczas negocjacji, przy uwzględnieniu zakresu, w jakim projekt umowy międzyrządowej lub zmiany takiej umowy opiera się na klauzulach wzorcowych. Aby w pełni skorzystać ze wsparcia Komisji w przypadku zwrócenia się do

⁽¹⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 994/2012/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie ustanowienia mechanizmu wymiany informacji w odniesieniu do umów międzyrządowych w dziedzinie energii między państwami członkowskimi a państwami trzecimi (Dz.U. L 299 z 27.10.2012, s. 13).

niej przez państwo członkowskie o przeprowadzenie oceny *ex ante*, powinno ono powstrzymać się od zawarcia umowy międzyrządowej dotyczącej gazu, ropy naftowej lub energii elektrycznej, dopóki Komisja nie przekaze mu swojej oceny. Państwa członkowskie powinny podjąć wszystkie niezbędne działania w celu osiągnięcia właściwego rozwiązania służącego wyeliminowaniu wszelkich wykrytych niezgodności.

- (12) W kontekście strategii unii energetycznej przejrzystość dotychczasowych i przyszłych umów międzyrządowych ma w dalszym ciągu kluczowe znaczenie i stanowi ważny aspekt zapewniania stabilności energetycznej Unii. Państwa członkowskie powinny zatem nadal zgłaszać Komisji obowiązujące i przyszłe umowy międzyrządowe, zarówno te, które weszły już w życie, jak i te tymczasowo stosowane w rozumieniu art. 25 Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów, a także nowe umowy międzyrządowe.
- (13) Komisja powinna ocenić zgodność z prawem Unii umów międzyrządowych, które już weszły w życie lub są stosowane tymczasowo w dacie wejścia w życie niniejszej decyzji i poinformować państwa członkowskie o tej ocenie. W przypadku niezgodności z prawem Unii państwa członkowskie powinny podjąć wszystkie niezbędne działania w celu osiągnięcia właściwego rozwiązania służącego jej wyeliminowaniu.
- (14) Niniejsza decyzja powinna mieć zastosowanie do umów międzyrządowych. Umowy międzyrządowe wyrażają, w szczególności poprzez swą treść, że zamiarem stron jest, by umowa miała wiążący charakter, całkowicie lub częściowo, niezależnie od formalnej nazwy umowy. Zgłaszać należy wyłącznie umowy międzyrządowe dotyczące zakupu energii, handlu nią, jej sprzedaży, przesyłu, magazynowania lub dostawy w co najmniej jednym państwie członkowskim lub do co najmniej jednego państwa członkowskiego lub budowy lub eksploatacji infrastruktury energetycznej z fizycznym połączeniem z co najmniej jednym państwem członkowskim. W przypadku wątpliwości państwa członkowskie powinny niezwłocznie podejmować konsultacje z Komisją. Co do zasady umowy, które wygasły lub nie są już stosowane, nie powinny być objęte niniejszą decyzją.
- (15) Prawnie wiążący charakter danego instrumentu lub jego części, a nie jego formalna nazwa, decyduje o tym, czy na potrzeby niniejszej decyzji kwalifikuje się on jako umowa międzyrządowa, czy – w przypadku braku prawnie wiążącego charakteru – jako instrument niewiązący.
- (16) Państwa członkowskie nawiązują stosunki z państwami trzecimi, nie tylko zawierając z nimi umowy międzyrządowe, lecz również poprzez instrumenty niewiążące, które często są formalnie określane jako protokoły ustaleń, wspólne oświadczenia, wspólne oświadczenia ministrów, wspólne działania, wspólne kodeksy postępowania lub przy użyciu podobnych sformułowań. Ponieważ instrumenty takie nie mają charakteru prawnie wiążącego, państwa członkowskie nie mogą być prawnie zobowiązane do ich wdrożenia, w tym w przypadkach, gdy takie wdrożenie byłoby niezgodne z prawem Unii. Pomimo swojego niewiążącego charakteru, takie instrumenty mogą być wykorzystywane do określania szczegółowych ram dla infrastruktury energetycznej i dostaw energii. Dla większej przejrzystości państwa członkowskie powinny mieć możliwość przedkładania Komisji instrumentów niewiążących – lub zmian takich instrumentów, łącznie z wszelkimi załącznikami do nich – tj. porozumień między co najmniej jednym państwem członkowskim a co najmniej jednym państwem trzecim, które nie mają charakteru prawnie wiążącego i które określają warunki dostaw energii lub rozwoju infrastruktury energetycznej, np. poprzez zawarcie w nich interpretacji prawa Unii dotyczącego tej problematyki. Jeżeli instrument niewiązący lub jego zmiana odnoszą się wyraźnie do innych tekstów, państwo członkowskie powinno mieć również możliwość przedłożenia tych innych tekstów.
- (17) Umowy międzyrządowe i instrumenty niewiążące, które muszą być zgłaszane w całości Komisji na podstawie innych aktów Unii lub które dotyczą kwestii objętych zakresem Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, nie powinny być objęte niniejszą decyzją.
- (18) Niniejsza decyzja nie powinna ustanawiać obowiązków w odniesieniu do umów między przedsiębiorstwami. Państwa członkowskie powinny mieć jednak możliwość zawiadamiania Komisji na zasadzie dobrowolności o takich umowach, do których wyraźnie odsyłają umowy międzyrządowe lub instrumenty niewiążące.
- (19) Komisja powinna udostępniać uzyskane informacje o umowach międzyrządowych wszystkim pozostałym państwom członkowskim w bezpiecznej postaci elektronicznej, aby polepszyć koordynację i przejrzystość między państwami członkowskimi i tym samym wzmocnić ich pozycję negocjacyjną wobec państw trzecich. Komisja powinna uwzględniać wnioski państw członkowskich o traktowanie przekazanych jej informacji jako poufnych. Wnioski o zachowanie poufności nie powinny jednak ograniczać dostępu samej Komisji do informacji poufnych, gdyż Komisja musi dysponować pełnymi informacjami na potrzeby własnej oceny. Komisja powinna być odpowiedzialna za zagwarantowanie stosowania klauzuli poufności. Wnioski o zachowanie poufności pozostają bez uszczerbku dla prawa dostępu do dokumentów przewidzianego w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1049/2001 ⁽¹⁾.

(¹) Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

- (20) Jeżeli państwo członkowskie traktuje umowę międzyrządową jako poufną, powinno przedstawić Komisji jej streszczenie zawierające przedmiot, cel, zakres, czas trwania, jej strony oraz informacje na temat jej głównych elementów w celu udostępnienia takiego streszczenia pozostałym państwom członkowskim.
- (21) Stała wymiana informacji na temat umów międzyrządowych na poziomie Unii powinna umożliwić opracowanie najlepszych praktyk. Na podstawie tych najlepszych praktyk Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, a w stosownych przypadkach we współpracy z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych w odniesieniu do polityki zewnętrznej Unii, powinna opracować opcjonalne klauzule wzorcowe na potrzeby umów międzyrządowych między państwami członkowskimi a państwami trzecimi, a także wskazówki, w tym wykaz przykładowych klauzul, które nie są zgodne z prawem Unii i wobec tego nie powinny być stosowane. Stosowanie takich klauzul wzorcowych powinno zapobiegać niezgodności umów międzyrządowych z prawem Unii, w szczególności z przepisami dotyczącymi wewnętrznego rynku energii i z unijnym prawem konkurencji, oraz niezgodności z umowami międzynarodowymi zawartymi przez Unię. Takie klauzule wzorcowe lub wskazówki powinny służyć właściwym organom jako instrument odniesienia; przyczynią się one w ten sposób do zwiększenia przejrzystości i zgodności z prawem Unii. Stosowanie takich klauzul wzorcowych powinno być opcjonalne oraz powinna istnieć możliwość dostosowania ich treści do konkretnych okoliczności.
- (22) Lepsza wzajemna wiedza na temat obowiązujących i nowych umów międzyrządowych powinna umożliwić większą przejrzystość i lepszą koordynację w kwestiach energetycznych między samymi państwami członkowskimi oraz między państwami członkowskimi a Komisją. Taka usprawniona koordynacja powinna umożliwić państwom członkowskim czerpanie pełnych korzyści ze znaczenia politycznego i gospodarczego Unii oraz umożliwić Komisji proponowanie rozwiązań problemów pojawiających się w związku z umowami międzyrządowymi.
- (23) Komisja powinna ułatwiać koordynację między państwami członkowskimi i do niej zachęcać w celu wzmocnienia ogólnej strategicznej roli Unii w dziedzinie energii w oparciu o należycie zdefiniowane oraz skuteczne i skoordynowane podejście wobec państw będących producentami, państw tranzytowych i państw będących odbiorcami.
- (24) Ponieważ cel niniejszej decyzji, a mianowicie wymiana informacji między państwami członkowskimi i Komisją odnośnie do umów międzyrządowych w dziedzinie energii, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na skutki niniejszej decyzji, mającej zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich, możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tego celu.
- (25) Przepisy niniejszej decyzji powinny pozostawać bez uszczerbku dla stosowania przepisów Unii w zakresie uchybień zobowiązaniom państwa członkowskiego, pomocy państwa i konkurencji. W szczególności, Komisja ma prawo do wszczęcia postępowania w sprawie uchybienia zgodnie z art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w przypadku uznania, że państwo członkowskie uchybiło jednemu ze zobowiązań, które ciąży na nim na mocy TFUE.
- (26) Komisja powinna ocenić, czy niniejsza decyzja jest wystarczająca i skuteczna pod względem zapewnienia zgodności umów międzyrządowych z prawem Unii oraz wysokiego poziomu koordynacji między państwami członkowskimi w odniesieniu do umów międzyrządowych w dziedzinie energii.
- (27) Należy zatem uchylić decyzję nr 994/2012/UE,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DECYZJĘ;

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsza decyzja ustanawia mechanizm wymiany informacji między państwami członkowskimi a Komisją w odniesieniu do umów międzyrządowych w dziedzinie energii, zgodnie z definicją w art. 2, w celu zapewnienia funkcjonowania wewnętrznego rynku energii i podniesienia poziomu bezpieczeństwa dostaw energii w Unii.

2. Niniejsza decyzja nie ma zastosowania do umów międzyrządowych, które już podlegają w całości innym szczególnym procedurom zgłaszania na mocy prawa Unii.

Artykuł 2

Definicje

Na potrzeby niniejszej decyzji zastosowanie mają następujące definicje:

- 1) „umowa międzyrządowa” oznacza prawnie wiążącą umowę, niezależnie od jej formalnej nazwy, między co najmniej jednym państwem członkowskim a co najmniej jednym państwem trzecim lub między co najmniej jednym państwem członkowskim a organizacją międzynarodową, która dotyczy:
 - a) zakupu energii, handlu nią, jej sprzedaży, przesyłu, magazynowania lub dostawy w co najmniej jednym państwie członkowskim lub do co najmniej jednego państwa członkowskiego; lub
 - b) budowy lub eksploatacji infrastruktury energetycznej z fizycznym połączeniem z co najmniej jednym państwem członkowskim;jednakże w przypadku gdy zakres takiej prawnie wiążącej umowy obejmuje również kwestie inne niż te, o których mowa w lit. a) i b), uznaje się, że umowę międzyrządową stanowią wyłącznie postanowienia dotyczące kwestii, o których mowa w tych literach, oraz postanowienia ogólne mające zastosowanie do takich postanowień dotyczących energii;
- 2) „obowiązująca umowa międzyrządowa” oznacza umowę międzyrządową, która obowiązuje lub jest tymczasowo stosowana w dniu 2 maja 2017 r.;
- 3) „instrument niewiązący” oznacza porozumienie między co najmniej jednym państwem członkowskim a co najmniej jednym państwem trzecim, które nie ma charakteru prawnie wiążącego, takie jak protokół ustaleń, wspólne oświadczenie, wspólne oświadczenie ministrów, wspólne działanie lub wspólny kodeks postępowania, i które określa warunki dostaw energii, takie jak ilość i cena energii, lub rozwoju infrastruktury energetycznej;
- 4) „istniejący instrument niewiązący” oznacza instrument niewiązący podpisany lub w inny sposób uzgodniony przed dniem 2 maja 2017 r.

Artykuł 3

Obowiązki w zakresie powiadamiania w odniesieniu do umów międzyrządowych

1. Jeśli państwo członkowskie ma zamiar rozpocząć negocjacje z państwem trzecim lub z organizacją międzynarodową w celu zmiany umowy międzyrządowej lub zawarcia nowej umowy międzyrządowej, informuje ono Komisję na piśmie o tym zamiarze jak najwcześniej przed planowanym rozpoczęciem negocjacji.

Zainteresowane państwo członkowskie powinno regularnie informować Komisję o postępach w negocjacjach. Informacje przekazywane Komisji obejmują wskazanie postanowień, które będą przedmiotem negocjacji, i cele negocjacji, zgodnie z art. 8.

2. Niezwłocznie po osiągnięciu porozumienia między stronami co do wszystkich głównych elementów zawartych w projekcie umowy międzyrządowej dotyczącej gazu lub ropy naftowej lub zmiany takiej umowy międzyrządowej, ale przed zakończeniem formalnych negocjacji, zainteresowane państwo członkowskie zgłasza Komisji projekt umowy lub zmiany umowy wraz z wszelkimi załącznikami do nich w celu dokonania przez Komisję oceny *ex ante* zgodnie z art. 5.

W przypadku gdy projekt umowy lub zmiany umowy wyraźnie odsyła do innych tekstów, dane państwo członkowskie przedkłada również te inne teksty, o ile zawierają one elementy, które dotyczą zakupu gazu lub ropy naftowej, handlu nimi, ich sprzedaży, przesyłu, magazynowania lub dostawy w co najmniej jednym państwie członkowskim lub do co najmniej jednego państwa członkowskiego lub budowy lub eksploatacji infrastruktury gazowej lub naftowej z fizycznym połączeniem z co najmniej jednym państwem członkowskim.

3. Jeżeli państwo członkowskie negocjuje umowę międzyrządową dotyczącą energii elektrycznej lub zmianę takiej umowy i nie jest w stanie, na podstawie własnej oceny, dojść do ostatecznego wniosku co do zgodności negocjowanej umowy międzyrządowej lub zmiany umowy z prawem Unii, niezwłocznie po osiągnięciu przez strony porozumienia co do wszystkich głównych elementów zawartych w projekcie umowy lub zmiany umowy, ale przed zakończeniem formalnych negocjacji, zgłasza ono Komisji projekt umowy lub zmiany umowy wraz z wszelkimi załącznikami do nich w celu dokonania oceny *ex ante* zgodnie z art. 5.

4. Państwa członkowskie mogą korzystać z ust. 2 akapity pierwszy i drugi w odniesieniu do umów międzyrządowych dotyczących energii elektrycznej lub zmian takich umów.

5. Z chwilą ratyfikacji umowy międzyrządowej lub zmiany umowy międzyrządowej zainteresowane państwo członkowskie zgłasza Komisji umowę międzyrządową lub zmianę umowy, łącznie z wszelkimi załącznikami do niej. W przypadku gdy Komisja wydała opinię zgodnie z art. 5 ust. 2, a zainteresowane państwo członkowskie postąpiło niezgodnie z opinią Komisji, powinno ono bez zbędnej zwłoki przedstawić Komisji na piśmie uzasadnienie swojej decyzji.

W przypadku gdy ratyfikowana umowa międzyrządowa lub zmiana umowy międzyrządowej wyraźnie odsyła do innych tekstów, zainteresowane państwo członkowskie przedkłada również te inne teksty, o ile zawierają one elementy, które dotyczą zakupu energii, handlu nią, jej sprzedaży, przesyłu, magazynowania lub dostawy w co najmniej jednym państwie członkowskim lub do co najmniej jednego państwa członkowskiego lub budowy lub eksploatacji infrastruktury energetycznej z fizycznym połączeniem z co najmniej jednym państwem członkowskim.

6. Obowiązek zgłaszania Komisji zgodnie z ust. 2, 3 i 5 nie ma zastosowania do umów między przedsiębiorstwami.

Jeżeli państwo członkowskie ma wątpliwości co do tego, czy umowa stanowi umowę międzyrządową, a tym samym czy podlega ona obowiązkowi zgłoszenia zgodnie z niniejszym artykułem oraz art. 6, niezwłocznie podejmuje konsultacje z Komisją.

7. Wszelkie zgłoszenia na podstawie ust. 1–5 niniejszego artykułu oraz art. 6 ust. 1 i 2 przesyłane są za pośrednictwem internetowej aplikacji zapewnionej przez Komisję. Bieg terminów, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 oraz w art. 6 ust. 3, rozpoczyna się w dniu, w którym w aplikacji zarejestrowano komplet dokumentów dotyczących zgłoszenia.

Artykuł 4

Wsparcie ze strony Komisji

1. W przypadku powiadomienia Komisji przez państwo członkowskie o negocjacjach zgodnie z art. 3 ust. 1 służby Komisji mogą doradzać danemu państwu członkowskiemu sposoby uniknięcia niezgodności negocjowanej umowy międzyrządowej lub zmiany umowy międzyrządowej z prawem Unii. Doradztwo takie może dotyczyć stosownych opcjonalnych klauzul wzorcowych lub wskazówek, które Komisja opracowuje, konsultując się z państwami członkowskimi zgodnie z art. 9 ust. 2.

Służby Komisji mogą również zwrócić uwagę zainteresowanego państwa członkowskiego na istotne cele polityki energetycznej Unii, w tym dotyczące unii energetycznej.

Państwo członkowskie może również wystąpić do Komisji z wnioskiem o wsparcie w takich negocjacjach.

2. Na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego Komisja może uczestniczyć w negocjacjach w charakterze obserwatora. Jeżeli Komisja uzna to za konieczne, może zwrócić się o włączenie jej w negocjacje w charakterze obserwatora. Uczestnictwo Komisji wymaga pisemnej zgody zainteresowanego państwa członkowskiego.

3. W przypadku udziału w negocjacjach w charakterze obserwatora Komisja może doradzać zainteresowanemu państwu członkowskiemu sposoby uniknięcia niezgodności negocjowanej umowy międzyrządowej lub zmiany umowy z prawem Unii.

Artykuł 5

Proces oceny przez Komisję

1. W terminie pięciu tygodni od daty zgłoszenia zgodnie z art. 3 ust. 2 kompletnego projektu umowy międzyrządowej lub zmiany umowy wraz z załącznikami do nich Komisja powiadamia zainteresowane państwo członkowskie o wszelkich wątpliwościach co do zgodności projektu umowy międzyrządowej lub zmiany umowy z prawem Unii. W przypadku braku odpowiedzi Komisji w tym terminie uznaje się, że nie zgłosiła ona wątpliwości tego rodzaju.

2. W przypadku gdy Komisja powiadomi zainteresowane państwo członkowskie zgodnie z ust. 1 o swoich wątpliwościach, przedkłada zainteresowanemu państwu członkowskiemu opinię co do zgodności projektu umowy międzyrządowej lub zmiany umowy z prawem Unii, w szczególności z przepisami dotyczącymi wewnętrznego rynku energii oraz z unijnym prawem konkurencji, w terminie dwunastu tygodni od daty zgłoszenia zgodnie z ust. 1. W przypadku braku opinii Komisji w tym terminie uznaje się, że Komisja nie wniosła zastrzeżeń.

3. Terminy, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą zostać przedłużone za zgodą zainteresowanego państwa członkowskiego. Terminy, o których mowa w ust. 1 i 2, zostają skrócone w porozumieniu z Komisją, o ile jest to uzasadnione okolicznościami, tak aby negocjacje zakończyły się w odpowiednim terminie.

4. Państwo członkowskie nie podpisuje ani nie ratyfikuje projektu umowy międzyrządowej lub zmiany umowy ani nie wyraża na nie zgody, dopóki nie zostanie poinformowane przez Komisję o wątpliwościach, zgodnie z ust. 1 lub, w stosownych przypadkach, dopóki Komisja nie wyda opinii zgodnie z ust. 2, lub w przypadku braku informacji lub opinii od Komisji, dopóki nie upłyną terminy, o których mowa w ust. 1 lub, w stosownych przypadkach, w ust. 2.

Przed podpisaniem lub ratyfikowaniem umowy międzyrządowej lub zmiany umowy, lub przed wyrażeniem na nie zgody zainteresowane państwo członkowskie uwzględni w najwyższym stopniu opinię Komisji, o której mowa w ust. 2.

Artykuł 6

Obowiązki w zakresie powiadamiania i ocena Komisji w odniesieniu do obowiązujących umów międzyrządowych i w odniesieniu do nowych umów międzyrządowych dotyczących energii elektrycznej

1. Do dnia 3 sierpnia 2017 r. państwa członkowskie zgłaszają Komisji wszystkie obowiązujące umowy międzyrządowe, łącznie z wszelkimi załącznikami i zmianami do nich.

W przypadku gdy obowiązująca umowa międzyrządowa wyraźnie odsyła do innych tekstów, zainteresowane państwo członkowskie przedkłada również te inne teksty, o ile zawierają one elementy, które dotyczą zakupu energii, handlu nią, jej sprzedaży, przesyłu, magazynowania lub dostawy w co najmniej jednym państwie członkowskim lub do co najmniej jednego państwa członkowskiego lub budowy lub eksploatacji infrastruktury energetycznej z fizycznym połączeniem z co najmniej jednym państwem członkowskim.

Obowiązek zgłaszania Komisji określony w niniejszym ustępie nie ma zastosowania do umów między przedsiębiorstwami.

2. Obowiązujące umowy międzyrządowe, które zgłoszono Komisji zgodnie z art. 3 ust. 1 lub 5 decyzji nr 994/2012/UE lub art. 13 ust. 6 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 994/2010⁽¹⁾ przed dniem 2 maja 2017 r. uznaje się za zgłoszone na potrzeby ust. 1 niniejszego artykułu, o ile takie zgłoszenie spełnia wymogi tego ustępu.

3. Komisja ocenia umowy międzyrządowe zgłoszone zgodnie z ust. 1 lub 2 niniejszego artykułu, jak również umowy międzyrządowe dotyczące energii elektrycznej, zgłoszone zgodnie z art. 3 ust. 5. Jeżeli w wyniku swojej pierwszej oceny Komisja poweźmie wątpliwości co do zgodności tych umów z prawem Unii, w szczególności z przepisami dotyczącymi wewnętrznego rynku energii oraz z unijnym prawem konkurencji, powiadamia o tym zainteresowane państwa członkowskie w terminie dziewięciu miesięcy od zgłoszenia tych umów.

Artykuł 7

Powiadamianie w odniesieniu do instrumentów niewiążących

1. Przed przyjęciem albo po przyjęciu instrumentu niewiążącego lub przed zmianą albo po zmianie instrumentu niewiążącego państwa członkowskie mogą zgłosić Komisji niewiążący instrument lub zmianę instrumentu, łącznie z wszelkimi załącznikami do nich.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 994/2010 z dnia 20 października 2010 r. w sprawie środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylenia dyrektywy Rady 2004/67/WE (Dz.U. L 295 z 12.11.2010, s. 1).

2. Państwa członkowskie mogą również zgłosić Komisji istniejące instrumenty niewiążące, łącznie z wszelkimi załącznikami i zmianami do nich.

3. W przypadku gdy instrument niewiążący lub zmiana instrumentu niewiążącego wyraźnie odsyłają do innych tekstów, państwo członkowskie może przedłożyć również te inne teksty, o ile zawierają one elementy, które określają warunki dostaw energii, takie jak ilość i cena energii, lub warunki rozwoju infrastruktury energetycznej.

Artykuł 8

Przejrzystość i poufność

1. Przekazując Komisji informacje zgodnie z art. 3 ust. 1–5, art. 6 ust. 1 i art. 7, państwo członkowskie może wskazać, czy którekolwiek z informacji, handlowych lub innych, których ujawnienie mogłoby zaszkodzić działalności zaangażowanych stron, należy traktować jako poufne oraz czy przekazane informacje mogą być udostępnione innym państwom członkowskim.

Państwo członkowskie dokonuje takiego wskazania w odniesieniu do obowiązujących umów, o których mowa w art. 6 ust. 2, do dnia 3 sierpnia 2017 r.

2. W przypadku gdy dane państwo członkowskie nie wskazało, że informacje należy traktować jako poufne zgodnie z ust. 1, Komisja udostępnia te informacje wszystkim pozostałym państwom członkowskim w bezpiecznej postaci elektronicznej.

3. W przypadku wskazania przez dane państwo członkowskie zgodnie z ust. 1, że obowiązującą umowę międzyrządową, jej zmianę lub nową umowę międzyrządową należy traktować jako poufne, udostępnia ono streszczenie przekazanych informacji.

Streszczenie takie zawiera co najmniej następujące informacje dotyczące umowy międzyrządowej lub jej zmiany:

- a) przedmiot;
- b) cel i zakres stosowania;
- c) czas trwania;
- d) strony;
- e) informacje dotyczące jej głównych elementów.

Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do informacji przedłożonych zgodnie z art. 3 ust. 1–4.

4. Komisja udostępnia w formie elektronicznej streszczenia, o których mowa w ust. 3, wszystkim pozostałym państwom członkowskim.

5. Zastrzeżenie poufności zgodnie z niniejszym artykułem nie ogranicza dostępu samej Komisji do informacji poufnych. Komisja zapewnia, aby dostęp do informacji poufnych był ściśle ograniczony do tych jej służb, dla których jest on bezwzględnie niezbędny. Przedstawiciele Komisji zachowują należyłą poufność szczególnie chronionych informacji o negocjacjach dotyczących umów międzyrządowych uzyskanych podczas tych negocjacji zgodnie z art. 3 i 4.

Artykuł 9

Koordinacja między państwami członkowskimi

1. Komisja ułatwia i wspiera koordynację między państwami członkowskimi w celu:

- a) przeprowadzania przeglądu sytuacji dotyczącej umów międzyrządowych oraz dążenia do konsekwencji i spójności w stosunkach zewnętrznych Unii w dziedzinie energii z państwami będącymi producentami, państwami tranzytowymi i państwami będącymi odbiorcami;

- b) rozpoznawania wspólnych problemów związanych z umowami międzyrządowymi oraz analizowania odpowiednich działań służących rozwiązywaniu tych problemów i, w stosownych przypadkach, proponowania wskazówek i rozwiązań;
- c) wspierania w stosownych przypadkach prac nad wielostronnymi umowami międzyrządowymi, które obejmują wiele państw członkowskich lub Unię jako całość.

2. Do dnia 3 maja 2018 r. Komisja opracuje, na podstawie najlepszych praktyk i po konsultacji z państwami członkowskimi, opcjonalne klauzule wzorcowe i wskazówki, w tym wykaz przykładowych klauzul, które nie są zgodne z prawem Unii i w związku z tym nie powinny być stosowane. Takie opcjonalne klauzule wzorcowe i wskazówki, jeżeli stosowane są prawidłowo, przyczyniają się do znacznej poprawy zgodności przyszłych umów międzyrządowych z prawem Unii.

Artykuł 10

Sprawozdawczość i przegląd

1. Do dnia 1 stycznia 2020 r. Komisja przedłoży sprawozdanie ze stosowania niniejszej decyzji Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.

2. W sprawozdaniu ocenia się w szczególności, w jakim stopniu niniejsza decyzja przyczynia się do zgodności umów międzyrządowych z prawem Unii, w tym w dziedzinie energii elektrycznej, oraz do wysokiego poziomu koordynacji między państwami członkowskimi w odniesieniu do umów międzyrządowych. Ponadto ocenia się w nim wpływ niniejszej decyzji na negocjacje państw członkowskich z państwami trzecimi oraz czy zakres stosowania niniejszej decyzji i określone w niej procedury są odpowiednie. W razie potrzeby sprawozdaniu towarzyszy wniosek dotyczący zmiany niniejszej decyzji.

Artykuł 11

Uchylenie

Decyzja nr 994/2012/UE traci moc ze skutkiem od dnia 2 maja 2017 r.

Artykuł 12

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 13

Adresaci

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 5 kwietnia 2017 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

I. BORG

Przewodniczący